

Donderdag 3 december 2026, 8.30 - 16.00 uur
UPC Duffel, congrescentrum De Kleiput, Stationsstraat 22c, 2570 Duffel

Studiedag Dubbelpunt: verslaving & psychische kwetsbaarheid

Twee uitdagingen. Eén complexe zorgrealiteit.

Wat als middelenafhankelijkheid en psychische kwetsbaarheid samenkomen? Hoe bied je goede zorg wanneer iemand hulp vraagt, maar tegelijk middelen blijft gebruiken? En hoe ga je om met de grenzen en dilemma's die je als hulpverlener tegenkomt?

Het project Dubbelpunt van Netwerk Emergo (regio Mechelen-Lier-Boom) zet zich in voor personen met een psychische kwetsbaarheid in combinatie met een verslaving. Ter versterking van dit project bundelen Emergo en UPC Duffel de krachten voor een inspirerende studiedag.

Tijdens deze dag brengt Dubbelpunt verschillende perspectieven van onderzoekers, experts en ervaringsdeskundigen samen. Verwacht een boeiende mix van actuele inzichten, praktijkervaringen en kritische reflecties over dubbeldiagnose, herstel, harm reduction en complexe zorgvragen. Een inspirerende dag die uitnodigt om vertrouwde kaders te verruimen en nieuwe handvatten mee te nemen naar de praktijk.

- Gericht op hulpverleners, beleidsmedewerkers en ervaringsdeskundigen uit de eerste, tweede en derde lijn, maar open voor iedereen met interesse in het thema.
- Accreditering (vorming ethiek en economie) voor artsen is aangevraagd.
- Deze studiedag is een gratis event.*

Dagoverzicht

inloop vanaf 8.30 uur

voormiddag: 9.00 - 12.00 uur

Verwelkoming en introductie
door Vanessa De Roo

Sprekers:

- prof. em. dr. Geert Dom
- Jürgen Magerman
- dr. Julie Rivière & prof. dr. Manuel Morrens

pauze tussendoor voorzien

lunch: 12.00-13.00 uur

namiddag: 13.00 - 16.00 uur

Sprekers:

- Peter Tomlinson
- Tessa Windelinckx
- Emy Kool

Slotbeschouwing door Katleen
Boschmans

pauze tussendoor voorzien

Sprekers en thema's

Vanessa De Roo

Adjunct Federaal Coördinator Hervormingen Geestelijke Gezondheid, doelgroep volwassenen

Back to The Future. Een kwart eeuw dubbeldiagnose: verleden én toekomst

Prof. em. dr. Geert Dom, verbonden aan de Universiteit Antwerpen (onderzoeksgroep CAPRI) en Psychiatrisch ziekenhuis Multiversum, Boechout

Meer dan een kwart eeuw geleden publiceerde Geert Dom het boek "Dubbeldiagnose, als verslaving en psychische problemen samengaan". Tijd voor een terugblik én vooruitblik. Is er effectief vooruitgang geboekt in zorgorganisatie en behandeling? En is het landschap veranderd wat betreft prevalentie en patiëntenkenmerken? Aan de hand van de evoluties in druggebruik en preventie verkent hij ook de uitdagingen voor de toekomst.

SUMHIT-onderzoek: van Islands in the Stream naar verbonden herstelgerichte zorgnetwerken

Jürgen Magerman, onderzoeksmedewerker EQUALITY//Onderzoekscollectief Hogeschool Gent, doctoraatsstudent Universiteit Gent

Hoe goed sluiten de geestelijke gezondheidszorg en de gespecialiseerde verslavingszorg in België op elkaar aan? De SUMHIT-studie brengt met kwantitatieve én kwalitatieve gegevens de zorgbehoeften en knelpunten van zorggebruikers, de ervaringen van zorgprofessionals, en de structuur van de zorgnetwerken in kaart. Tijdens deze sessie licht Jürgen Magerman de belangrijkste bevindingen en beleidsaanbevelingen toe.

Verslaving en psychische kwetsbaarheid: diagnostische uitdagingen

Dr. Julie Rivière, psychiater PAAZ en het psychiatrisch dagziekenhuis (PAD) AZ Sint-Maarten
Prof. dr. Manuel Morrens, psychiater UPC Duffel, hoogleraar psychiatrie Universiteit Antwerpen en vakgroepvoorzitter onderzoeksgroep CAPRI

Wanneer verslaving en psychische kwetsbaarheid samen voorkomen, wordt diagnostiek complex: beide kunnen gelijkaardige symptomen veroorzaken en elkaar wederzijds beïnvloeden. Tijdens deze lezing staan Julie Rivière en Manuel Morrens stil bij deze differentiaal diagnostische uitdagingen. Hoe herken je een bijkomende psychische problematiek bij een ogenschijnlijk enkelvoudige verslavingsproblematiek? En wat verandert er wanneer ook een verstandelijke beperking aanwezig is?

Herstel hoeft niet altijd met abstinentie te beginnen

Peter Tomlinson, ervaringsdeskundige in psychose en verslaving, verbonden aan de Universiteit Gent, Mobiel Team Gent Oost en Villa Voortman

Herstel begint niet voor iedereen met volledige abstinentie. Peter Tomlinson getuigt vanuit zijn eigen ervaringen met cannabis en herstel. Hij staat stil bij de positieve effecten die middelen volgens zijn ervaring ook kunnen hebben op herstel. Dat helpt om beter te begrijpen waarom mensen blijven gebruiken en wat dit betekent voor herstelgerichte zorg.

Harm Reduction; een weg naar herstel

Tessa Windelinckx, Vlaams coördinator Gezondheidspromotie bij injecterend gebruik vzw Free Clinic en Focalpoint (Vlaanderen) voor het EuroHarmReduction network

Harm reduction is meer dan spuitenruil of Opioid Agonist Therapy (OAT). Het is ook een visie en attitude in het werken met mensen met een complexe levensstijl en heeft zijn plaats binnen het herstel-georiënteerd werken met mensen die drugs gebruiken. Vanuit de geschiedenis en methodiek van Harm reduction licht Tessa Windelinckx die visie toe. Ze verkent hoe je die in verschillende settings en binnen counseling kunt toepassen en welke uitdagingen daarbij komen kijken.

Grotere zorgnood, grotere dilemma's?

Emy Kool, dr. in de Medische Ethiek en Coördinator Ethiek vzw Emmaüs

Wat doe je wanneer een persoon hulp vraagt, maar tegelijk blijft gebruiken? En wat als de noden van de ene patiënt, botst met de belangen of mogelijkheden van de ander, zoals een hulpverlener of een medepatiënt? In de zorg voor mensen met een dubbeldiagnose botsen waarden en belangen geregeld met elkaar. Tijdens deze lezing verkent Emy Kool herkenbare ethische dilemma's uit de dagelijkse praktijk. Je maakt kennis met zorgethische denkkaders en met methodes zoals moreel beraad en dilemmadialoog, die kunnen helpen om samen meer houvast te vinden in complexe situaties.

Katleen Boschmans

Netwerkcoördinator Emergo

Registratie

Aanmelden voor deze studiedag kan via de website van Netwerk Emergo of Zorggroep UPC Duffel.

[aanmelden](#)

in samenwerking met

*We hanteren een no-show fee van 25 euro bij afwezigheid zonder tijdige verwittiging of vervanging (voor 1 december). Dit stelt ons in staat om de kosten van een gereserveerde plaats te dekken en evenementen ook in de toekomst betaalbaar te houden.